

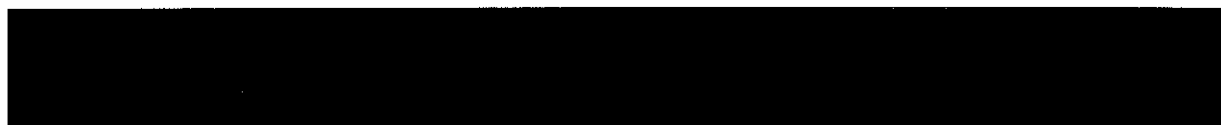
ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Okresní soud v Táboře rozhodl samosoudcem Mgr. Martinem Prokopem v hlavním líčení konaném dne 14.2.2012 v Táboře **t a k t o :**

Obžalovaný

u z n á v á s e v i n n ý m, ž e

v době od 16.7.2009 do září 2010 na území okresu Tábor a dalších místech Jihočeského kraje, jako jednatel společnosti ASTON spol. s.r.o., se sídlem Odolenova 944/2, Tábor, organizoval a prováděl za úplatu a za účelem dosažení zisku sběr, výkup, shromažďování, přepravu a skladování nebezpečného odpadu od různých producentů těchto odpadů, kdy takto vykoupil v rozhodném období více než 100 tun tohoto odpadu, přičemž příslušné živnostenské oprávnění k provozování živnosti s předmětem podnikání „Podnikání v oblasti nakládání s nebezpečnými odpady“ ve smyslu zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání, bylo společnosti ASTON spol. s.r.o. pravomocně zrušeno dnem 13.7.2009, navíc tímto jednáním získal pro společnost ASTON spol. s.r.o. prospěch ve výši 1.295.719,59 Kč,

t e d y

neoprávněně ve větším rozsahu provozoval jiné podnikání a pro jiného tak získal značný prospěch,

č í m ž s p á c h a l

přečin neoprávněné podnikání podle § 251 odst. 1, 2 písm. b) trestního zákoníku,

a z a t o s e o d s u z u j e

podle § 251 odst. 2 tr. zákoníku k trestu odnětí svobody v délce 24 (dvacetčtyři) měsíců.

Podle § 81 odst. 1 a § 82 odst. 1 tr. zákoníku se obžalovanému výkon tohoto trestu podmíněně odkládá na zkušební dobu v délce 3 (tři) let.

Podle § 73 odst. 1, 3 tr. zákoníku se obžalovanému dále ukládá trest zákazu činnosti spočívající v zákazu výkonu funkce statutárního orgánu obchodních společností a družstev, jejichž předmětem podnikání je nakládání s odpady a dále jakékoliv samostatné výdělečné činnosti a závislé činnosti spojené s nakládáním s odpady, na dobu 7 (sedmi) let.

O d ů v o d n ě n í :

Soud vyslechl obžalovaného [REDAKCE] slyšení byli svědci [REDAKCE] [REDAKCE] soud dále provedl důkazy listinné, a to jednak ty, navržené obžalobou, jednak obstarané soudem. Soud hodnotil provedené důkazy jednotlivě i v jejich souhrnu, řídíce se svým vnitřním přesvědčením založeném na pečlivém uvážení všech okolností případu (§ 2 odst. 6 trestního řádu) a dospěl k závěru, že má k dispozici dostatečný důkazní materiál, který mu dovoluje ve věci rozhodnout.

Obžalovaný se ke svému jednání – primárně ohledně objektivní stránky trestného činu - částečně doznal, částečně nikoli, a to pokud jde o otázku subjektivní stránky trestného činu, tedy zavinění. Odmítl tedy odpovědnost za jednání, jenž je mu obžalobou kladeno za vinu, a to s odkazem na dva důvody: Jednak se a) snažil odvrátit insolvenční řízení proti společnosti ASTON, což se mu nezdařilo, takže se snažil alespoň vyčkat do doby, než bude stanoven insolvenční správce a „udržovat činnost“ společnosti. V té době již nesjednával žádné další zakázky, pouze udržoval a obsluhoval stávající klienty, kteří byli dlouhodobě „nasmlouváni“, aby společnost nevznikla škoda. Jednak b) obžalovaný tvrdí, že společnosti ASTON živnostenský úřad ve správním řízení zrušil oprávnění činnosti nakládání s nebezpečnými odpady, které bylo ale společnosti uděleno na základě koncesní listiny, byla to koncesovaná živnost a novelou živnostenského zákona se tato činnost změnila na ohlašovací vázanou. Obžalovaný se tedy domníval, že když „přišel o tu koncesi“, že může pokračovat v činnosti na základě tehdy platného souhlasu Krajského úřadu, odboru životního prostředí, k výkupu a sběru opadů.

Pokud se má soud nejprve vyjádřit k poslední citované argumentaci, tedy **ad b)**, k důvodu, který měl vést podle obžalovaného *de iure* k omylu právnímu, ve smyslu § 19 odst. 1 tr. zákoníku (kdy ten, kdo při spáchání trestného činu neví, že jeho čin je protiprávní, *nejedná zaviněně*, nemohl-li se omylu vyvarovat), soud konstatuje, že hned následující odstavce předmětného ustanovení uvádí, že omylu bylo možno se vyvarovat, pokud povinnost seznámit se s příslušnou právní úpravou vyplývala pro pachatele ze zákona nebo jiného právního předpisu, úředního rozhodnutí nebo smlouvy, *z jeho zaměstnání, povolání, postavení nebo funkce, anebo mohl-li pachatel protiprávnost činu rozpoznat bez zřejmých obtíží*.

Obžalovaný byl jednatelem společnosti ASTON od roku 1994 s tím, že usnesením Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 15.4.2008, č.j. [REDAKCE] bylo zahájeno insolvenční řízení a na základě usnesení Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 13.7.2010, č.j. [REDAKCE] bylo rozhodnuto o úpadku dlužníka a prohlášen na jeho majetek konkurz (viz výpis z obchodního rejstříku na č.l. 1259/sv. 5 spisu). Obžalovaný tedy působil jako jednatel a 100% vlastník společnosti ASTON po mnoho let, tak bazální skutečnost, jakou je podstata oprávnění, na základě něhož společnost podniká, mu tedy musela být zcela jistě známa, byť uvádí opak. Soud pouze v této souvislosti poznamenává, že za neoprávněné podnikání obchodní společnosti může být dle doktrinárního výkladu postižena i fyzická osoba, která je statutárním orgánem obchodní společnosti (in Šámal P. a kol., Trestní zákoník. Komentář, 1. vydání, C.H. Beck, Praha 2010).

Obžalovaný dále uvedl, že věděl, že bylo rozhodnutím Krajského úřadu Jihočeského kraje ze dne 29.6.2009, č.j. [REDAKCE] ve správním řízení zamítnuto jeho odvolání proti prvoinstančnímu rozhodnutí Městského úřadu Tábor – živnostenského úřadu, ze dne 6.4.2009, č.j. [REDAKCE] jímž se společnosti, již byl jednatelem, ruší živnostenské oprávnění k provozování živnosti s předmětem podnikání v oblasti nakládání s nebezpečnými odpady (č.l. 1261-1269/sv. 5 spisu, č.l. 1270-1271/sv. 5 spisu a č.l. 1272-1280/sv. 5 spisu).

Z výroku rozhodnutí Městského úřadu Tábor – živnostenského úřadu, včetně citace příslušné právní úpravy, jakož i z odůvodnění rozhodnutí Městského úřadu Tábor – živnostenského úřadu, str. 9 (č.l. 1269, sv. 5 spisu) přitom naprosto jednoznačně vyplývá, resp. je explicitně řečeno, že nedotčeno zůstává tímto rozhodnutím pouze živnostenské oprávnění v živnosti volné s oborem činnosti „nakládání s odpady (vyjma nebezpečných).“ zatímco ohledně oprávnění k činnosti vázané, „Podnikání v oblasti nakládání s nebezpečnými odpady“ se společnosti ASTON ruší. Je zde také velice podrobně popsáno proč: Společnost ASTON od roku 2005 opakovaně závažně porušovala zákon o odpadech, ani po mnoha kontrolách a sankčních opatřeních se nepodařilo přimět podnikatele k pořádku a dosáhnout tak žádoucího stavu, kterým je soulad činnosti firmy ASTON v oblasti nakládání s odpady (zejména nebezpečnými), se zákonem. Cit: *Opakovaná porušování stejných právních předpisů a následné opakované a stupňující se ukládání pokut, již nevede k nápravě a zcela se míjí motivačním účinkem*“ Společnost pokuty neplatila, její jednatel, obžalovaný [REDAKCE] zjištěné, a - dle odůvodnění rozhodnutí - velmi závažné a zdraví osob a životní prostředí ohrožující závady, bagatelizoval, jeho postoj k dodržování právních předpisů tedy považoval živnostenský úřad na natolik velké riziko, že se, cit: „*v rámci své pravomoci a odpovědnosti rozhodl dalšímu podnikání společnosti zabránit*“ (str. 8 odůvodnění rozhodnutí Městského úřadu Tábor – živnostenského úřadu). Též z obsahu odvolání obžalovaného proti prvoinstančnímu rozhodnutí je patrné, že si obžalovaný zcela jasně uvědomuje konsekvence, které zrušení živnostenského podnikání pro jeho společnost znamenají, ostatně sám u

hlavního líčení uvedl, že v červenci 2009 zkoumal, jaká odborná způsobilost je nutná k provozování činnosti a v souvislosti s tím, když se snažil sestavit odvolání, zjistil, že už je to tedy (nově) ohlašovací vázaná, což do té doby nevěděl. V červenci 2009 tedy obžalovaný nahlédl do právní úpravy, zjistil, že podnikání v oblasti nakládání s nebezpečnými odpady spadá do obsahové náplně živností vázaných podle přílohy 2 nařízení vlády č. 278/2008 Sb., o obsahových náplních jednotlivých živností. Následovalo rozhodnutí odvolacího orgánu, Krajského úřadu Jihočeského kraje, který opětovně rekapituluje důvody, pro které bylo nezbytné společnosti ASTON zrušit živnostenské oprávnění v oblasti nakládání s nebezpečnými odpady. Obžalovaný tedy za této situace nemohl jednat v právním omylu negativním stran protiprávnosti jeho činu, zákaz, vyslovený pro podnikání v oblasti nakládání s nebezpečnými odpady společnosti ASTON, byl vysloven zcela jasně a srozumitelně. Obžalovaný připouští, že se s právní úpravou živnostenského podnikání seznámil nejpозději v červenci 2009, tedy ještě před rozhodnutím odvolacího orgánu, pokud tedy rozhodnutí ignoroval, nejenže tedy nešlo v daném případě omyl, kterého se nebylo možno vyvarovat, ale tento omyl nemohl u obžalovaného vůbec vzniknout. Pokud obžalovaný tvrdí, že se domníval, že může podnikat dále na základě tehdy platného souhlasu Krajského úřadu, odboru životního prostředí, k výkupu a sběru opadů, když tentýž úřad mu oprávnění k živnostenskému podnikání v oblasti nakládání s nebezpečnými odpady odebral, nepopřál tomuto tvrzení soud sluchu.

Pokud jde o údajnou možnou změnu právní úpravy, soud opatřil jednotlivá časová znění zákona č. 455/1991 Sb., živnostenského zákona, jakož i nařízení vlády č. 278/2008 Sb., o obsahových náplních jednotlivých živností, a konstatuje, že k žádné změně, která by mohla v obžalovaném vyvolat mylný dojem, že i přes zrušení živnostenského oprávnění k provozování živnosti s předmětem podnikání v oblasti nakládání s nebezpečnými odpady může v této oblasti dále podnikat bez příslušného oprávnění, nedošlo. Nařízení vlády č. 278/2008 Sb., bylo od 30.6.2008 novelizováno pouze jednou, a to 1.1.2011, v době, kdy obžalovaný neoprávněně provozoval podnikání, tedy *nedošlo k jediné novelizaci.*

Co se týče obhajoby obžalovaného sub a) výše, totiž že činnost společnosti ASTON, cit: „*nepovažoval za podnikání, ale za udržení činnosti do doby úpadku,*“ ani tuto soud nepovažuje za relevantní. Soud předestřel obžalovanému nespočet listinného materiálu, především faktur, které firma obžalovaného fakturovala za svoz odpadů, rozdíl mezi „*udržováním firmy*“ a mezi „*podnikáním,*“ však obžalovaný nedokázal vysvětlit. Soud konstatuje, že zákon pojem „udržování firmy“ nezná, obžalovaný jednoduše neoprávněně podnikal v rozporu se živnostenským zákonem, činil tak přitom ve větším rozsahu, kdy výkladové pravidlo, uvedené v ustanovení § 138 odst. 1 tr. zákoníku, pro stanovení výše škody, zde nelze pro stanovení většího rozsahu použít (in Šámal P. a kol., Trestní zákoník. Komentář, 1. vydání, C.H. Beck, Praha 2010), zvažuje se zde tedy především, zda šlo o *soustavnou činnost, provozovanou s cílem získat trvalý zdroj finančních příjmů.* I u drobného podnikání postačí dle judikatury a doktrinálního výkladu 6 měsíců neoprávněného podnikání. Obžalovaný podnikal 14 měsíců, s prospěchem pro společnost ve výši hodně přes milion korun, kdy ale výše zisku není pro účely znaků skutkové podstaty důležitá. Kritérii jsou zde totiž jednak zejména délka neoprávněného podnikání nebo poskytování služeb, rozsah takové činnosti, její objem, a to i včetně finančního vyjádření hrubého obrátu, cit : „*Podnikání, a to i neoprávněné, je sice zásadně prováděno za účelem dosažení zisku, avšak to na druhé straně neznamená, že by při splnění ostatních znaků tohoto trestného činu nebylo možno postihnout neoprávněné podnikání, které je ztrátové.*“ V takovém případě by totiž nelegálnímu podnikateli postačovalo vykázat účetní ztrátu, a byl by trestně nepostižitelný. Soud nemůže než zopakovat, že živnostenské oprávnění bylo společnosti ASTON odebráno pro velmi hrubé a soustavné porušování předpisů na úseku nakládání s odpady, v čemž soud

odkazuje na výsledky šetření pro zločin neoprávněné nakládání s odpady dle § 298 odst. 2, 4 tr. zákoníku, jak byla věc původně prověřována, zejm. protokoly a materiály České inspekce životního prostředí, fotodokumentace z nelegálního skladu mj. i nebezpečných odpadů v Malšicích u Tábora, resp. přístup obžalovaného jako jednatele k problémům, které vyústily ve zrušení živnostenského oprávnění. Obžalovaný v areálu firmy v Malšicích shromažďoval v příkrém rozporu se zákonem o odpadech nebezpečný odpad způsobem, který alarmoval nejen ČIŽP, ale i samosprávu obce Malšice, resp. orgány přenesené působnosti Města Tábora či Hasičský záchranný sbor, nešlo přitom pouze o odpad, umístěný zde před zrušením živnostenského oprávnění společnosti ASTON. Z materiálů České inspekce životního prostředí, že za první čtvrtletí roku 2010 přijala společnost ASTON a dále nepředala oprávněným osobám (tj. na provozovně firmy v Malšicích) cca 309,08 tun odpadů kategorie ostatní a nebezpečný. Takovou nekázeň obžalovaného na úseku živnostenského podnikání nelze omluvit snahou „udržet“ podnikání firmy ASTON, když živnostenské oprávnění bylo firmě odebráno právě proto, aby se zabránilo dalšímu svévolnému hazardování se zdravím obyvatel Malšic a životním prostředím. Lze sice přisvědčit obhájkyni obžalovaného, že je okolností, hovořící ve prospěch obžalovaného, snaha vypořádat pohledávky za společností ASTON i následky jeho dlouholetého porušování předpisů na úseku ochrany životního prostředí, také pokud jde o likvidaci nelegálního skladu mj. i nebezpečných odpadů v Malšicích u Tábora. Jednání obžalovaného nebylo přímočaře predátorské, v tom smyslu, v jakém se jej dopouští podnikatelé, kteří podvodným jednáním získají majetek a opustí s lehkou myslí společnost zatíženou pohledávkami, o jejichž další umožnění se nezajímají. Nicméně, z výpovědi insolvenční správkyne společnosti ASTON, svědkyně [REDAKCE] vyplynulo, že peníze, které se získaly do majetkové podstaty, nemůže na likvidaci nelegálního skladu odpadů v Malšicích použít bez souhlasu zástupce věřitelů, Finančního úřadu v Táboře, resp. zajištěného věřitele, Okresní správy sociálního zabezpečení v Českých Budějovicích za OSSZ Tábor. Ten zatím svědkyně nemá, je přitom zřejmé, že pokud se peníze z majetkové podstaty úpadce použijí na odstranění odpadů (okolo 1.700.000,- Kč), nedostanou nic věřitelé. Cit: „*Tady je ten problém, že pokud by se ty prostředky vyplátily věřitelům, a tak by to asi mělo být, tak se ten odpad nezlikviduje.*“ Pakliže se tedy uspokojí pohledávky věřitelů, bude muset být odpad likvidován z veřejných prostředků a naopak, zlikviduje li se sklad v Malšicích, nedostanou peníze věřitelé. Obžalovaný přitom jako fyzická osoba vlastní dům a provozovnu, žije mj. z výnosu za její pronájem, soud proto bere jeho jakýsi obětí postoj s velkou rezervou, skutečnou obětí jeho mnohaletého nerespektování zákonů budou spíše daňoví poplatníci, případně jeho věřitelé.

Pokud jde o výrok o druhu a výměře trestu, soud vzal v úvahu kritéria stanovená ustanoveními § 39 tr. zákoníku, přihlédl tedy k povaze a závažnosti spáchaného trestného činu, jenž jsou určovány zejména významem chráněného zájmu, který byl činem dotčen, způsobem provedení činu a jeho následky, okolnostmi, za kterých byl čin spáchán, osobou pachatele, mírou jeho zavinění a jeho pohnutkou, záměrem nebo cílem. Přihlédl k poměrům pachatele, jeho dosavadnímu způsobu života a k možnosti jeho nápravy. Dále přihlédl k účinkům a důsledkům, které lze očekávat od trestu pro budoucí život obžalovaného, posoudil existenci polehčujících a přitěžujících okolností, jak je definuje ust. § 41 a § 42 tr. zákoníku, a poté dospěl k následujícím závěrům: Obžalovaný dosud nebyl soudně postihován, bylo tedy na místě ukládat mu trest výchovný, nespojený s odnětím svobody, nicméně, s ohledem na význam chráněného zájmu, který byl činem dotčen, a zejména způsob provedení činu, již relativně citelnější, a především doplněný o obžalobou navržený striktní zákaz jakéhokoli výkonu funkce statutárního orgánu obchodní společnosti, samostatné výdělečné činnosti a závislé činnosti, spojené s nakládáním s odpady, tedy v oboru činnosti, v němž se popsaného jednání dopustil. Nešlo o omyl ani exces z jinak korektně vedeného podnikání, ale o důsledek

mnohaletého ignorování zákonů a proto bylo zcela na místě obžalovanému ukládat zákaz činnosti na dobu, která i s přihlédnutím k možnosti podmíněného upuštění od výkonu trestu po výkonu jeho poloviny, fakticky eliminuje možnost obžalovaného vrátit se k té oblasti podnikání, v níž zcela fatálně selhal.

Podle § 73 odst. 1 tr. zákoníku může soud uložit trest zákazu činnosti na jeden rok až deset let, dopustil-li se pachatel trestného činu v souvislosti s touto činností. Jeho smyslem je dočasně vyřadit pachatele z možnosti zastávat a vykonávat určité zaměstnání, povolání a funkce nebo vykonávat činnosti, k nimž je zapotřebí zvláštního povolení a jejichž výkon upravují zvláštní předpisy. Jde tedy o zamezení toho, aby pachatel mohl vykonávat tyto zvláštní aktivity, k nimž se vyžaduje určitá morální a odborná způsobilost a které zneužil nebo využil ke spáchání trestného činu nebo trestným činem vyvolal vážné pochybnosti o své způsobilosti k výkonu těchto činností. Souvislost spáchaného trestného činu s činností, která může být zakázána, musí být užší, přímá, bezprostřední (srov. příměření R 9/1964, R 42/1967, R 13/1969 a R 5/1980), i když činnost, kterou lze zakázat, nemusí být znakem objektivní stránky skutkové podstaty trestného činu. Souvislost v tomto smyslu bude dána především v případě, kdy byl trestný čin spáchán přímo při výkonu určité činnosti. Postačí ovšem, jestliže tato činnost poskytla pachateli příležitost ke spáchání trestného činu (srov. R 26/2007III.) nebo pokud alespoň usnadnila spáchání trestného činu. Na přímou souvislost spáchaného trestného činu s činností, která má být zakázána, lze usuzovat z toho, že tato činnost nepostrádá věcný (vnitřní, účelový), místní a časový vztah ke spáchanému trestnému činu. Příliš úzké vymezení zákazu přitom nemůže zaručovat dostatečnou ochranu společnosti před opakováním trestného činu ze strany pachatele (v praxi je zcela běžné, že podnikatel, jemuž je uložen pouze zákaz výkonu samostatné výdělečné činnosti, se nechá formálně zaměstnat rodinným příslušníkem a podniká dál, jde tedy o trest zcela neefektivní). Z tohoto úhlu pohledu, vyjádřeného mj. v doktrinálním výkladu § 73 odst. 1 tr. zákoníku, se soudu jevil jako jediný možný trest zákazu jakékoli výdělečné činnosti, byť i jen závislé, související v nakládání s odpady, protože právě při výkonu této činnosti (jako jednatel, byť živnostenského oprávnění byla společnost, již byl vlastníkem) byl atakován zájem na ochraně korektního živnostenského podnikání.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozsudku je **přípustné odvolání do o s m i dnů** od doručení opisu rozsudku prostřednictvím Okresního soudu v Táboře ke Krajskému soudu v Českých Budějovicích.

Rozsudek může odvoláním napadnout

- a) státní zástupce pro nesprávnost kteréhokoli výroku
- b) obžalovaný pro nesprávnost výroku, který se jej přímo dotýká
- c) zúčastněná osoba pro nesprávnost výroku o zabránění věci
- d) poškozený, který uplatnil nárok na náhradu škody pro nesprávnost výroku o náhradě škody

Osoba oprávněná napadat rozsudek pro nesprávnost některého jeho výroku může ho napadat také proto, že takový výrok učiněn nebyl, jakož i pro porušení ustanovení o řízení předcházejícím rozsudku, jestliže toto porušení mohlo způsobit, že výrok je nesprávný nebo že chybí.

V neprospěch obžalovaného může rozsudek napadnout odvoláním jen státní zástupce, toliko pokud jde o povinnost k náhradě škody má toto právo též poškozený, který uplatnil nárok na náhradu škody.

Ve prospěch obžalovaného mohou rozsudek odvoláním napadnout kromě obžalovaného a státního zástupce i příbuzní obžalovaného v pokolení přímém, jeho sourozenci, osvojitel, osvojenec, manžel a druh, a to ve lhůtě, v níž může podat odvolání obžalovaný. Státní zástupce tak může učinit i proti vůli obžalovaného. Je-li obžalovaný zbaven způsobilosti k právním úkonům nebo je-li jeho způsobilost k právním úkonům omezena, může i proti vůli obžalovaného za něho v jeho prospěch odvolání podat též jeho zákonný zástupce a obhájce.

Odvolání musí být ve lhůtě, v níž je lze podat, nebo v další lhůtě stanovené předsedou senátu soudu prvního stupně odůvodněno, aby bylo patrné, v kterých výrocích je rozsudek napadán a jaké vady jsou vytýkány rozsudku nebo řízení, které rozsudku předcházelo.

Státní zástupce je povinen v odvolání uvést, zda ho podává, byť i zčásti, ve prospěch nebo neprospěch obžalovaného.

Právo podat odvolání nepřísluší tomu, kdo se ho výslovně vzdal. Odvolání je nutno podat ve **t ř e c h** vyhotoveních.

V Táboře dne 14.2.2012

Mgr. Martin PROKOP, v.r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení:
Martina Ludvíková

